

STUDIA BALKANICA BOHEMO-SLOVACA VII

Příspěvky přednesené na VII. mezinárodním balkanistickém sympoziu v Brně
ve dnech 28.–29. listopadu 2016. Editoři: Václav Štěpánek – Jiří Mitáček. Redaktoři: Pavel Boček,
Ladislav Hladký, Pavel Pilch, Petr Stehlík a Václav Štěpánek. Brno 2017.

OBSAH

ÚVODEM

Václav ŠTĚPÁNEK:

Tradice brněnských balkanistických symposií 13

Václav ŠTĚPÁNEK

The Tradition of Balkan Studies Symposia in Brno 19

ÚVODNÍ SLOVA

Ivo POSPÍŠIL

Vedoucí Ústavu slavistiky FF MU / Head of the Department of Slavonic Studies of
the Faculty of Arts of Masaryk University

Balkán jako osudový průsečík 25

Jiří MITÁČEK

Generální ředitel Moravského zemského muzea / Head of the Moravian Museum

Moravské zemské muzeum jako vědecká instituce 27

Eva SEMOTANOVÁ

Ředitelka Historického ústavu AV ČR, v. v. i. /

Director of the Institute of History of the Czech Academy of Sciences

Historický ústav Akademie věd České republiky a balkánská studia 29

Miroslav TEJCHMAN

Předseda Českého národního komitétu balkanistů /

President of the Czech National Committee of Balkan Studies

Česká balkanistika stále žije 31

VÝSLEDKY A ÚKOLY BALKANISTICKÉHO BÁDÁNÍ

Ivan DOROVSKÝ

Některé základní teoreticko-metodologické otázky naší balkanistiky 35

Ladislav HLADKÝ <i>Česká historická balkanistika v letech 2005–2016</i>	43
Martin HURBANIČ <i>Slovenská historická balkanistika v letech 2006–2016</i>	53
Damir AGIČIĆ <i>Istraživanja balkanske/jugoistočnoeuropske povijesti u hrvatskoj historiografiji nakon 1991. godine</i>	57
Мира РАДОЈЕВИЋ <i>Искушења савремене српске историографије</i>	65
Zdeněk UHEREK <i>Česká etnologie a antropologie a výzkum Balkánu v letech 2006–2016</i>	79
Pavel KREJČÍ <i>Česká jazykovědná balkanistika 2006–2016</i>	91
Petr STEHLÍK <i>Česká a slovenská slavistika o jihoslovanských literaturách v posledním desetiletí</i>	101
Libuše VALENTOVÁ <i>135 let rumunistických studií na Univerzitě Karlově</i>	109
Konstantinos TSIVOS <i>Příběh novořeckých studií v Československu / České republice: Jejich role při budování národní identity řecké emigrace</i>	115
Orkida BACKUS BORSHI <i>Nový vzestup české albanistiky</i>	127
Vladimir PENČEV <i>Výuka slavistických etnologických a antropologických disciplín na bulharských a českých univerzitách v 19. a 20. století</i>	131
HISTORIE, ETNOLOGIE, POLITOLOGIE	
A. TEORETICKÁ VÝCHODISKA	
Helena BOČKOVÁ <i>Balkán jako etnologický areál ze středoevropské perspektivy. Příspěvek ke studiu evropské kulturní rozmanitosti</i>	139

B. HISTORIE BALKÁNU OD POČÁTKU DO KONCE 19. STOLETÍ

Soňa HENDRYCHOVÁ

Problematika studia raně středověkého šperku na Balkáně 157

Martin HURBANIČ

„Expurgate etus fermentum Graecorum“. Náboženský rozmer normanských výprav na Balkán v letech 1081–1108 165

Petra MELICHAR

“Eternal be the Memory of our Lady”: the Synodikon of Orthodoxy and the Piety of the Late Byzantine Empresses 177

Đjura HARDI

„Balkanske snage“ u češkim pohodima ugarskog kralja Bele IV 191

Miloš LUKOVIĆ

Organizacija stočara na Balkanu i u karpatskim oblastima u poznom srednjem veku i ranom novom veku 209

Maroš MELICHÁREK

Zveličovanie a kontroverzie: srbské migrácie v. 17. a 18. storočí v kontexte modernej historiografie 229

C. BALKÁN VE 20. STOLETÍ

Mihad MUJANOVIĆ

Muslimové, a ne mohamedáni! Ke kořenům bosňáckého národního hnutí v letech 1878–1918 243

František ŠÍSTEK

Narativy o první světové válce v Černé Hoře 257

Hana DVOŘÁKOVÁ

„Etnografové za 1. linií“. Sběry na Balkáně v letech 1915–1917 273

Miroslav TEJCHMAN

Kolaborace na Balkáně za druhé světové války – různé pohledy a hodnocení ... 283

Karin HOFMEISTEROVA

Jews in the Socialist Yugoslavia: a Quest for New Jewishness 291

Jan PELIKÁN

Národnostní vztahy v Jugoslávii na počátku 70. let v reflexi deníku „Politika“ 303

Magdalena NAJBAR-AGIČIĆ <i>Problemi istraživanja povijesti socijalističkog razdoblja u Hrvatskoj na primjerima istraživanja povijesti novinarstva</i>	325
Lukáš VOMLELA <i>Volby v roce 1990 v Bosně a Hercegovině</i>	335
Richard STOJAR <i>Nasazení českého vojenského kontingentu v tzv. Sektoru Jih po dobu existence Republiky Srbská Krajina</i>	349
Ondřej ŽÍLA <i>Exodus Srbů ze Sarajeva po skončení občanské války v Bosně a Hercegovině</i> ...	363
Barbora MACHOVÁ <i>Bulhaři v Makedonii? Obchodování s identitou</i>	375
D. ČESKO-SLOVENSKO-BALKÁNSKÉ VZTAHY A STYKY	
Pavel ZEMAN <i>Češi v Sofii v 80. letech 19. století</i>	383
Jaroslav VACULÍK <i>Bulharští Češi po první světové válce</i>	395
Kateřina KOLÁŘOVÁ <i>Působení Československo-jihoslovanské ligy na jižní Moravě v meziválečném období</i>	401
Eva ŠKORVÁNKOVÁ <i>Slovensko-juhoslovanské vztahy v letech 1939–1941</i>	415
Lubomíra HAVLÍKOVÁ <i>„Vždy první ženou“: feminismus v blahopřáních české historičce Miladě Paulové</i>	429
Milan SOVILJ <i>Dvě téměř zapomenuté osobnosti zpravodajské a odbojové činnosti v československo-jugoslávských kontaktech za druhé světové války: František Hieke a Aleksandar Gjurić</i>	455
Ondřej VOJTĚCHOVSKÝ <i>Jugoslávští dělníci v normalizačním Československu. Východiska bádání</i>	473

- Samuel JOVANKOVIČ
*O Spolku Slovákov z Juhoslávie – organizácii slovenských presídlencov
 a repatriantov z bývalej Juhoslávie do ČSR po roku 1945* 489

LITERÁRNÍ VĚDA A KULTUROLOGIE

- Miroslav KOUBA
*Neznámý synovec: dr. Vasil Beron v síti mezigeneračných inspirácií
 bulharského obrození* 499

- Marcel ČERNÝ
*Nad nedoceneným bulharistickým dílem Františka Ruta Tichého
 alias Zdeňka Bromana (1886–1968)* 515

- Владимир МАРТИНОВСКИ
*Реактуализации на средновековната култура во современата
 македонска книжевност* 541

- Jarmila HORÁKOVÁ
Rumunská poválečná literatura jako politický nástroj 555

- Erika LALÍKOVÁ
*Zobrazenia témy autobiografickej pamäte v literárnych a filozofických
 textoch súčasných slovanských autoriek a autorov* 565

- Aljaž KOPRIVNIKAR
*Vplivi Nietzscheja v slovenskem in češkem literarnem prostoru na primeru
 Ladislava Klime in Vladimírja Bartola znotraj njunih literarnih del „Trpljenje
 kneza Sternenhocha“ ter „Alamut in Al Araf“* 575

- Звонко ТАНЕСКИ
*Словачките прозаисти Јана Бењова и Јурај Шебеста
 во македонскиот културен простор* 585

- Alica KULIHOVÁ
Prekladateľské oriešky Zvonimira Baloga 593

- Nora NAGYOVÁ
*Poetika tvorby kostýmovej výtvarníčky Marije Havran na slovenských
 a českých javiskách, s prihliadnutím na spoluprácu
 s režisérom Dinom Mustafićom* 601

JAZYKOVĚDA

Miroslav DUDOK

Zanikajúce južnoslovanské jazyky a ich revitalizácia v podmienkach diaspóry 609

Катарина МИТРИЋЕВИЋ-ШТЕПАНЕК

Проучавање глаголских префиксалних деривата у српском језику у поређењу са чешким 619

Snežana POPOVIĆ

Kolokace ve frazeologii v češtině a srbštině 633

Nikola KOŠČAK – Paulina PYCIA-KOŠČAK

Figure zapisa u hrvatskom i poljskom reklamnom diskursu 639

Przemysław FAŁOWSKI

Postavení, frekvence a funkce některých turcismů v současné chorvatštině 657

Helena STRANJIK

Kvantita krátkých českých vokálů uvnitř slova v mluvě příslušníků české menšiny v Chorvatsku 675

Кристина ЂОРЂЕВИЋ

Анализа грешака словачких матерњих говорника на почетном нивоу учења српског језика као страног 691

Marina PROTRKA ŠTIMEC

Radikalna pedagogija i nastava (nacionalne) književnosti 699**SEZNAM AUTORŮ** 705